

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Alerguș Constantin,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 martie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Troia Grigore Andrei, născut la 18 aprilie 1962 în satul Sărata Veche, r-nul Telenești, domiciliat în mun. Chișinău, or. Codru, str-la M. Juraveli 11.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 15.12.2010 – 13.03.2013 (prima instanță);
2. 25.04.2013 – 25.11.2013 (instanța de apel);
3. 11.02.2014 – 10.06.2014 (instanța de recurs ordinar);
4. 14.07.2014 – 23.12.2015 (instanța de apel);
5. 10.02.2016 – 31.05.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 martie 2013, Troia Grigore a fost condamnat:

- în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, adică 20.000 lei;

- în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, adică 4000 lei.

- în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, la 3 ani închisoare;

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea, stabilite în baza art. 352 alin. 3 lit. (d) Cod penal, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 an.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată

a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an și amendă în mărime de 1100 unități convenționale, adică 22000 lei, urmînd ca pedepsele stabilite sub formă de închisoare și amendă să se execute de sine stătător.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Troia Grigore, activînd în funcția de director în baza procesului verbal a ședinței consiliului SA „Zidpetrolcons” nr. 1 din 29.01.1999, unde cota de participare a statului în această întreprindere constituie 88.25% din capitalul social, adică fiind persoană, care gestionează întreprindere comercială, responsabilă de activitatea economico-financiară a întreprinderii, avînd în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor de conducător în conformitate cu Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, fiind obligat să dirijeze în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să acționeze în interesele societății, acceptînd benevol restricțiile impuse de actele normative, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, urmărind scopuri personale, și-a depășit în mod arbitrar limitele drepturilor și atribuțiilor acordate, în următoarele circumstanțe:

În perioada anilor 2004 – 2005, exercitînd funcția de director al SA „Zidpetrolcons” a fost desemnat să participe la realizarea proiectelor privind Programele de gazificare a Republicii Moldova și Conservarea energiei pentru anii 2003-2010, realizării prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 1059 din 29.08.2003 privind aprobarea Programului Național de renovare și descentralizare a sistemelor de alimentare cu căldură a localităților din Republica Moldova, care prevedea utilizarea preponderentă a conductelor bitubulare, preizolate, amplasate fără canale, gata asamblate la fabrică. În vederea realizării Programelor nominalizate, Ministerul Energeticii al Republicii Moldova ca urmare a sondajelor și propunerilor selectate, a efectuat un studiu de fezabilitate privind posibilitățile tehnice, financiare și organizatorice, privind producerea de echipamente necesare la modernizarea sistemelor de termoficare a sistemului locativ, organizarea centrelor de pregătire a cadrelor în ramura energetică și de consultanță tehnică, reparație și deservirea echipamentelor energetice. În scop de realizare a celor stabilite, a fost ideea fondării unei societăți cu răspunderea limitată, cu includerea în calitate de fondatori SA „Zidpetrolcons”, SA „Complecons”, Institutul de proiectate „Gazproiect” și ÎMMR „Rocaro” SRL, ținînd cont de posibilitățile tehnice ale fiecărui dintre viitorii fondatori. SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons” urmau se acorde cu drept de folosință pentru perioada de funcționare a întreprinderii încăperile de care dispunea, amplasate pe adresa str. Industrială 26, mun. Chișinău. ÎMMR „Rocaro” SRL urma să introducă în capitalul statutar al întreprinderii mixte două linii de fabricare a țevilor preizolate, echipate cu utilaj care permite producerea țevilor după normele europene și cele republicane, să introducă echipamente pentru termoizolări, utilaje

de prelucrare a metalelor, mijloace de transport, mecanisme de încărcare-descărcare, strunguri de tâmplărie, utilaje de control și laborator, și altele necesare pentru activitatea întreprinderii. Institutul de proiectare „Gazproiect” urma să introducă ca valori, diferite proiecte și altă proprietate intelectuală.

Astfel la 06.07.2004, cu aprobarea Ministerului Energeticii al Republicii Moldova între SA „Zidpetrolcons” în persoana directorului inculpatului Troia Grigore, având calitate de „Beneficiar” și ÎMMR „Rocar” SRL în persoana directorului Rotar Gheorghe având calitate de „Antreprenor”, a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 3. Conform clauzelor contractului încheiat, „Antreprenorul” pînă la 31.12.2004 s-a obligat să execute și să întrețină lucrările de construcție - montaj a liniilor de fabricare a țevilor preizolate, utilajului pentru conductele de gaz și dulapurilor de distribuire a energiei electrice, în sumă totală de 1800000 lei, cu forța de muncă proprie. La rândul său, „Beneficiarul” s-a obligat să asigure acces liber la obiectul de construcție, supravegherea desfășurării lucrărilor, prin responsabili tehnici atestați.

Ulterior, inculpatul Troia Grigore, directorul SA „Zidpetrolcons”, urmărind scopul creării condițiilor prioritare, având acces la informația de uz de serviciu, conștientizînd și prevăzînd consecințele ilegale a acțiunilor sale, intenționat folosindu-se de situația de serviciu, contrar prevederilor:

- pt. 1), 2) al Hotărârii Guvernului nr. 1458 din 12.11.2002 cu privire la aprobarea Regulamentului privind selectarea investitorilor pentru fondarea întreprinderilor noi sau pentru majorarea capitalului social al celor existente, care prevede că *„se pune în sarcina organelor centrale de specialitate, prin intermediul reprezentanților statului în societățile economice, al căror capital social conține o cotă-parte a proprietății de stat, să asigure aplicarea de către societățile respective a prevederilor Regulamentului privind selectarea investitorilor pentru fondarea întreprinderilor noi sau pentru majorarea capitalului social al celor existente”*;

- art. 73 alin. (3) a Legii privind Societățile pe Acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, care prevede că *„persoana cu funcții de răspundere a societății este obligată să acționeze în interesele societății”*, la 18.01.2005, acționînd în mod arbitrar, încălcînd ordinea stabilită de realizare a acestui drept, a încheiat din numele societății „Zidpetrolcons”, contractul nr.1 și anexa respectivă, potrivit căreia SA „Zidpetrolcons” se obligă să suporte toate cheltuielile necesare în obiectul de producere, situat pe str. Industrială 26 mun. Chișinău, ca viitor loc de bază a activității în comun, în termen de pînă la 01.07.2005, și anume, suportarea cheltuielilor privind salariile și impozitele aferente plătite, angajaților ÎMMR „Rocar” SRL pentru lucrările și serviciile executate la obiect, costul lucrărilor, utilajelor, instrumentelor, energiei, materialelor utilizate, proiectelor și serviciilor

plătite de ÎMMR „Rocaro” SRL, astfel acționînd în detrimentul intereselor societăților menționate.

În consecință, directorul ÎMMR „Rocaro” SRL, Rotar Gheorghe, a adresat o cerere prealabilă întreprinderii SA „Zidpetrolcons” privind achitarea sumelor contractate în baza contractului nr. 2 din 18 ianuarie 2005.

La 02.03.2007, ca răspuns la notificarea prealabilă adresată de către conducerea SA „Zidpetrolcons”, noul director al societăților în cauză îl informează că societățile în cauză nu pot satisface pretențiile expuse în notificări, din motivul incapacității de plată. La 02.03.2007, ÎMMR „Rocaro” SRL în calitate de reclamant a acționat în Curtea de Apel Economică a Republicii Moldova, cu cerere introductivă de intentare a procesului de insolabilitate la întreprinderile SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons”, suma datoriilor fiind stabilită de 2272038,07 lei și 41037,97 lei respectiv. Ca urmare, la 24.03.2007 instanța de judecată a intentat procesul de insolabilitate față de întreprinderile nominalizate, numind administratorul procesului de insolabilitate.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Troia Grigore:

- în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, ca cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin abuz de încredere, fapta neconstituind o însușire;

- în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, ca samavolnicie, adică exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, prin cauzarea de daune intereselor publice în proporții deosebit de mari;

- în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice.

La stabilirea pedepsei, prima instanță a ținut cont că inculpatul a comis infracțiuni ce fac parte din categoria celor ușoare, mai puțin grave și grave, că el nu are antecedente penale, este caracterizat pozitiv, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite pe caz, concluzionînd că e justificat și echitabil aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1. Procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie numită pedeapsa în conformitate cu art. 84 Cod penal, de 5 ani închisoare cu executare și amendă în mărime de 1800 unități convenționale, adică 36000 lei, invocînd că pedeapsa aplicată inculpatului este una neechivalentă faptelor comise, iar circumstanțele descrise de prima instanță drept atenuante nu se regăsesc în speță.

3.2. Inculpatul Troia Grigore cu avocatul său, prin care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Troia Grigore să fie achitat, invocând că:

- circumstanțele de fapt și de drept invocate de către procuror în rechizitoriu nu corespund realității, sunt lipsite de probe și nu se încadrează juridic în prevederile infracțiunilor imputate;

- prima instanță a constatat și descris componentele altei infracțiuni, neincriminate inculpatului, prevăzute la art. 335 Cod penal;

- lipsește latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute la art. 352 Cod penal, pe motiv că nu s-a stabilit care a fost scopul personal al inculpatului la semnarea contractelor nr. 1 și nr. 2 din 18.01.2005, în ce constau aceste scopuri personale;

- CCCEC a efectuat revizii tematice la SA „Zidpetrolcons”, SA „Complecons” și controlul reconvențional la ÎMMR „Rocar” SRL, pe perioada anilor 2004-2007. Încălcări privind corectitudinea administrării, înstrăinării patrimoniului societăților și achitarea datoriilor față de creditor, controlul nu a stabilit;

- lipsa prejudiciului este confirmată prin lipsa părții vătămate, ori suma de 2272038 lei și 41037,97 lei a fost formulată arbitrar de către organul de urmărire penală și judecată astfel, nu este clar dacă este cauzat vreun prejudiciu în general, care este mărimea acestuia și cui a fost cauzat;

- în speță trebuia numită o expertiză care să răspundă ferm la existența, caracterul și întinderea prejudiciului;

- contractul nr. 1 din 18 ianuarie 2005 a fost vizat de către Președintele Consiliului SA „Zidpetrolcons” – Dolma Mihail, ceea ce confirmă faptul că Troia Grigore a acționat cu acordul reprezentantului statului;

- martorul Dolma Mihail a declarat ferm că nu a fost pricinuit nici un prejudiciu SA, contractele au fost vizate de către dumnealui, și conducerea Ministerului Energeticii era la curent cu aceste contracte;

- dacă contractele nominalizate erau ilegale, era necesar să fie declarate nule sau reziliate. Ele rămân a fi valabile, ceea ce confirmă încă o dată că Ministerul Energeticii a fost de acord cu conținutul acestora;

- lipsește și latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, partea acuzării neprezentând probe în acest sens;

- pe capătul de acuzare înaintat în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, prima instanță incorect a apreciat probele administrate și caracterul acțiunilor săvârșite de inculpat, deoarece acesta nu a confecționat nici un act fals, deținând ștampila și administrând SA „Complecons” în baza ordinului Ministerului, acțiunile acestuia neîncadrându-se în calificarea infracțiunii de fals. Urmînd această logică, înseamnă că și predecesorii lui Troia Grigore, care au condus în baza unor

circumstanțe similare SA „Complecons”, au semnat acte de primire-predare, recepționare a lucrărilor, sunt pasibili de învinuire în comiterea infracțiunii de fals;

- investigarea cauzelor penale pornite pe art. 266, 269 alin. (1) Cod de procedură penală, ține de competența Ministerului Afacerilor Interne;

- CNA a efectuat urmărirea penală cu depășirea competenței, ceea ce constituie o încălcare procesuală flagrantă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, apelurile declarate au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- procesul penal pe capetele de învinuire a lui Troia Grigore în baza art. 196 alin. (4) și 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost încetat, pe motivul expirării termenului de prescripție tragerii la răspundere penală, cu liberarea de răspundere penală a acestuia conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

- în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, inculpatului Troia Grigore i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

În rest, sentința a fost menținută.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bălănel Petru și inculpatul Troia Grigore, care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 8), 12 Cod de procedură penală, au solicitat casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, invocând că:

- acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal;

- prima instanță a stabilit că *„...inculpatul Troia Grigore, în perioada anului 2005, avînd funcția de director al SA „Zidpetrolcons”, fiind persoană care gestionează întreprindere comercială, urmărind scopuri personale, și-a depășit în mod arbitrar limitele drepturilor și atribuțiilor acordate (pag. 204 alineatul 1), ...folosindu-se de situația de serviciu (pag. 205, alineatul 2, rîndul 4), acționînd în detrimentul societății menționate, a semnat la data de 18.01.2005, în numele societății SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons” contractele nr. 1 și nr. 2, acționînd în detrimentul societăților menționate”*. Astfel, instanța a constatat și descris componentele infracțiunii prevăzute de art. 335 Cod penal, atît ca calitate a subiectului, cît și acțiunile acestuia. Cu toate acestea, faptele respective au fost calificate de către prima instanță și instanța de apel în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, adică exercitarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar prin încălcarea ordinii stabilite, dacă sau cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

- instanțele nu au stabilit care a fost scopul personal al inculpatului la semnarea contractelor nr. 1 și nr. 2 din 18.01.2005, ori în sentință se menționează despre „*urmărirea scopurilor prioritare*”, fără ca acestea să fie elucidate și probate, ori cel puțin să fie descris în ce constau aceste scopuri personale;

- conform răspunsului CCCEC nr. 03-1/539 din septembrie 2009 la demersul Procuraturii Generale nr. 24-264/09-1958 din 08.07.2009 rezultă: CCCEC conform solicitării Procuraturii Generale nr. 24-264/09-1958 din 08.07.2009, a efectuat reviziile tematice la SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons” și controlul reconvențional la ÎMMR „Rocaró” SRL, pe perioada anilor 2004-2007, încălcări privind corectitudinea administrării, înstrăinării patrimoniului societăților și achitarea datoriilor față de creditor, controlul nu a stabilit;

- lipsa prejudiciului este de asemeni confirmată prin lipsa părții vătămate atît în cadrul urmăririi penale, cît și în cadrul examinării propriu-zise în ședințele de judecată, ori suma de 2272038 lei și 41.037,97 lei, a fost formulată arbitrar de către organul de urmărire penală și judecată;

- nu este clar dacă este cauzat vreun prejudiciu în general, iar dacă este cauzat care este mărimea acestuia și cui a fost cauzat;

- în speță trebuia numită o expertiză care să răspundă ferm la existența, caracterul și întinderea prejudiciului;

- demersul pentru efectuarea unei expertize contabile a fost respins de către instanța de apel neîntemeiat;

- nu există legătură cauzală între contractele nr. 1 din 18.01.2005 și nr. 2 din 18.01.2005 și pretinsul prejudiciu în mărime de 2272038 lei și 41037,97 lei cauzat de către Troia Grigore. Deoarece, așa cum rezultă din materialele dosarului, urmărirea penală a fost începută la cererea Ministerului Economiei, care a solicitat luarea măsurilor de rigoare referitor la legalitatea formării creanțelor și acțiunilor de inițiere și desfășurare a procesului de insolvență prin care a fost pus în pericol patrimoniul statului, precum și intentarea acțiunilor de anulare a hotărârilor judecătorești;

- inițial prin scrisoarea nr. 24-264/09 din decembrie 2010, Procuratura Generală a informat Ministerul Economiei că examinează versiunea insolvenței fictive, asupra căreia organul de urmărire penală se va expune la adoptarea hotărârii. Asupra acestor cereri organul de urmărire penală nu s-a expus pînă în prezent;

- Troia Grigore s-a eliberat din funcție în anul 2005, funcția de administrator al SA „Zidpetrolcons” fiind preluată de Tăbăcaru Ștefan, el și deținătorul a 7 % cotă-parte din societatea ÎMMR „Rocaró” SRL (beneficiarul imobilelor deturnate), a semnat actele de îndeplinire a lucrărilor facturile fiscale etc., din numele SA „Zidpetrolcons”, și asta cu vădit conflict de interese (fiind numit în funcție de administrator al SA „Zidpetrolcons” de către Ministerul Energeticii la propunerea

administratorului ÎMMR „Rocaró” SRL), fapt confirmat prin declarațiile lui Rotar Gheorghe. Tăbăcaru Ștefan a semnat toate actele de recepție a lucrărilor și facturile de la ÎMMR „Rocaró” SRL fără a avea împuterniciri, dat fiind faptul că conform extrasului prezentat de la Camera înregistrării de Stat, administrator al întreprinderii SA „Zidpetrolcons” este tot domnul Troia Grigore. Apare întrebarea în ce bază a semnat Tăbăcaru Ștefan actele și de ce organul de urmărire penală nu a atras atenția asupra acestui fapt important, de altfel crucial pentru cauza dată;

- instanța de fond greșit a făcut trimitere la declarațiile martorilor Rotar Gheorghe și Dolma Mihail, deoarece fiind audiat în calitate de martor în primă instanță, la întrebarea avocatului Bălanel Petru, dacă i-a înmînat personal inculpatul Troia Grigore contractele nr. 1 și nr. 2 din 18.01.2005, martorul Rotar Gheorghe, administratorul ÎMMR „Rocaró” SRL a răspuns ferm că Troia Grigore nu i-a înmînat aceste contracte, și nici nu le-a văzut niciodată la Troia Grigore, iar în cadrul audierilor lui Rotar Gheorghe, în ședințele instanței de apel acesta și-a schimbat depozițiile, susținînd că contractele au fost semnate în biroul din incinta Ministerului Energeticii. Același Rotar Gheorghe a confirmat că Consiliul Societății SA „Zidpetrolcons”, conducerea Ministerului Energeticii erau la curent cu contractele nr. 1 și nr. 2 din 18.01.2005 și nu au avut careva obiecții la conținutul acestora, fapt confirmat prin scrisoarea Ministerului Energeticii nr. 0904-149 din 18.01.2005, semnată de către vice ministrul Vasiliev P., prin care Ministrul Energeticii susține pe deplin propunerea din partea ÎMMR „Rocaró” SRL, referitor la cheltuielile suportate de acesta la obiectul de producere, și confirmă că „...toate cheltuielile efectuate de ÎMMR „Rocaró” SRL vor fi luate la evidență și primite ca o parte a bunurilor”;

- contractul nr. 1 din 18.01.2005 a fost vizat de către Președintele Consiliului SA „Zidpetrolcons” – Dolma Mihail, ceea ce confirmă faptul că Troia Grigore a acționat cu acordul reprezentantului Statului;

- fiind audiat în calitate de martor, Președintele Consiliului de Administrație al SA „Zidpetrolcons” – Dolma Mihail, la întrebarea instanței dacă a fost totuși cauzat prin acțiunile inculpatului Troia Grigore vreun prejudiciu, acesta a declarat ferm că nu a fost pricinuit nici un prejudiciu, contractele au fost vizate de către dumnealui, iar conducerea Ministerului Energeticii era la curent cu aceste contracte;

- lipsește latura obiectivă a infracțiunilor, partea acuzării neprezentînd probe prin care s-a dovedit vina inculpatului Troia Grigore, prin care a cauzat daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere și samavolnicie;

- referitor la capătul de acuzare înaintat în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, prin care Troia Grigore se învinuiește că a cauzat un prejudiciu de 41.037,97 lei SA „Complecons”, prima instanță incorect a apreciat probele administrate, precum și caracterul acțiunilor săvîrșite de inculpatul Troia Grigore, deoarece acesta

nu a confecționat nici un act fals, deținând ștampila și administrând întreprinderea SA „Complecons” în baza ordinului Ministerului, acțiunile acestuia neîncadrându-se în calificarea infracțiunii de fals. Urmînd această logică, înseamnă că și predecesorii lui Troia Grigore, care au condus în baza unor circumstanțe similare întreprinderea SA „Complecons”, au semnat acte de primire-predare, recepționare a lucrărilor sunt pasibili de învinuire în comiterea infracțiunii de fals.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2014 a fost admis recursul ordinar declarat, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a constatat că prima instanță nu a respectat prevederile art. art. 325 alin. (1), 384 alin. (3), 385 alin. (1) pct. 1) - 4), 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală și astfel prima instanță nu a soluționat fondul cauzei penale în raport cu împrejurările invocate în rechizitoriu și prescripțiile de drept enunțate, adoptînd o hotărâre care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La fel, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 alin. (1) și (5), 417 alin. (1) Cod de procedură penală, or, potrivit părții descriptive a deciziei contestate, instanța de apel nu a reacționat în nici un fel asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și le-a repetat întocmai. Totodată, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra niciunui motiv din cele invocate în apelul apărării.

Pe lîngă aceasta, instanța de recurs a conchis că soluția instanței de apel privind încetarea procesului penal pe capetele de învinuire în baza art. 196 alin. (4) și 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție tragerii la răspundere penală, cu liberarea de răspundere penală conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, contravine art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, care prescrie că în asemenea cazuri instanța adoptă o sentință de condamnare cu liberarea de pedeapsă.

În aceiași ordine de idei, s-a constatat că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 6 § 1, 2 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 19 alin. (1), 25 alin. (4), 30 alin. (5), 31 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, deoarece din conținutul încheierii din 09 septembrie 2013, prin care a fost constituit completul care judecă cauza, rezultă că judecătorul Iordan I. a fost înlocuit pe un temei neprevăzut de normele nominalizate, adică prescripțiile legale cu privire la compunerea completului de judecată au fost încălcate de către instanța de apel, iar potrivit stipulărilor din art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanței atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea respectivă nu se înlătură în

nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, au fost admise apelul procurorului și apelul comun al inculpatului Troia Grigore cu avocatul său Bălănel Petru, casată din alte motive sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 13 martie 2013 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal de învinuire a lui Troia Grigore de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4), art. 361 alin. (1) Cod penal, a fost încetat pe motivul expirării termenului de prescripție al tragerii la răspundere penală, cu liberarea acestuia de răspundere penală conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Tot inculpatul Troia Grigore a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de 4 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

În rest sentința a fost menținută.

9. Pentru a decide astfel, instanța de apel în urma rejudecării cauzei a constatat că inculpatul Troia Grigore, activând în funcția de director în baza procesului verbal a ședinței consiliului societății SA „Zidpetrolcons” nr. 1 din 29.01.1999 al SA „Zidpetrolcons”, unde cota de participare a statului în această întreprindere constituie 88.25% din capitalul social, adică fiind persoană, care gestionează întreprindere comercială, responsabilă de activitatea economico-financiară a întreprinderii, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații, în vederea exercitării funcțiilor de conducător în conformitate cu Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, fiind obligat să dirijeze în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să acționeze în interesele societății, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, urmărind scopuri personale și-a depășit în mod arbitrar limitele drepturilor și atribuțiilor acordate, în următoarele circumstanțe:

Inculpatul Troia Grigore în perioada anilor 2004 - 2005 exercitând funcția de director al Societăților pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, a fost desemnat să participe la realizarea proiectelor privind Programele de gazificare a Republicii Moldova și Conservarea energiei pentru anii 2003-2010, realizării prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 1059 din 29.08.2003 privind aprobarea Programului Național de renovare și descentralizare a sistemelor de alimentare cu căldură a localităților din Republica Moldova, care prevedea utilizarea preponderentă a conductelor bitubulare preizolate, amplasate fără canale, gata asamblate la fabrică.

În vederea realizării Programelor nominalizate, Ministerul Energeticii al Republicii Moldova ca urmare a sondajelor și propunerilor selectate a efectuat un studiu de fezabilitate privind posibilitățile tehnice, financiare și organizatorice privind producerea de echipamente necesare la modernizarea sistemelor de termoficare a sistemului locativ, organizarea centrelor de pregătire a cadrelor în ramura energetică și de consultanță tehnică, reparație și deservirea echipamentelor energetice.

Ca formă de realizare a celor stabilite a fost ideea fondării unei societăți cu răspunderea limitată, cu includerea în calitate de fondatori, Societățile pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, „Complecons”, Institutul de proiectare „Gaz-proiect” și ÎMMR „Rocar” SRL, ținând cont de posibilitățile tehnice ale fiecăruia dintre viitorii fondatori. Societățile pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, „Complecons” urmau se acorde cu drept de folosință pentru perioada de funcționare a întreprinderii încăperile de care dispunea, amplasate pe adresa str. Industrială 26, mun. Chișinău. ÎMMR „Rocar” SRL urma să introducă în capitalul statutar al întreprinderii mixte două linii de fabricare a țevilor preizolate, echipate cu utilaj care permite producerea țevilor după normele europene și cele republicane, să introducă echipamente pentru termoizolări, utilaje de prelucrare a metalelor, mijloace de transport, mecanisme de încărcare-descărcare, strunguri de tâmplărie, utilaje de control și laborator și altele necesare pentru activitatea întreprinderii. Institutul de proiectare „Gaz-proiect” urma să introducă ca valori diferite proiecte și altă proprietate intelectuală.

Astfel, la data de 06 iulie 2004, cu aprobarea Ministerului Energeticii al Republicii Moldova între SA „Zidpetrolcons” în persoana directorului Troia Grigore, având calitate de „Beneficiar” și ÎMMR „Rocar” SRL, în persoana directorului Rotar Gheorghe, având calitate de „Antreprenor” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 3. Conform clauzelor contractului încheiat, „Antreprenorul” pînă la 31.12.2004 s-a obligat să execute și să întrețină lucrările de construcție - montaj a liniilor de fabricare a țevilor preizolate, utilajului pentru conductele de gaz și dulapurilor de distribuire a energiei electrice, în sumă totală de 1800000 lei cu forța de muncă proprie. La rândul său, „Beneficiarul” s-a obligat să asigure acces liber la obiectul de construcție, supravegherea desfășurării lucrărilor, prin responsabili tehnici atestați.

Ulterior, directorul Societăților pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, Troia Grigore, urmărind scopul creării condițiilor prioritare, având acces la informația de uz de serviciu, conștientizând gradul înalt de pericol al acțiunilor sale, prevăzând consecințele criminale a acțiunilor și dorind survenirea lor, intenționat folosindu-se de situația de serviciu, contrar prevederilor:

- pct. 1), 2) al Hotărârii Guvernului nr. 1458 din 12.11.2002 cu privire la aprobarea Regulamentului privind selectarea investitorilor pentru fondarea

întreprinderilor noi sau pentru majorarea capitalului social al celor existente, care prevede, că *„se pune în sarcina organelor centrale de specialitate, prin intermediul reprezentanților statului în societățile economice, al căror capital social conține o cotă-parte a proprietății de stat, să asigure aplicarea de către societățile respective a prevederilor Regulamentului privind selectarea investitorilor pentru fondarea întreprinderilor noi sau pentru majorarea capitalului social al celor existente”*.

- art. 73 alin. (3) a Legii privind Societățile pe Acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, care prevede, că *„persoana cu funcții de răspundere a societății este obligată se acționeze în interesele societății”*, la 18.01.2005, acționând în mod arbitrar, încălcând ordinea stabilită de realizare a acestui drept a încheiat din numele societății „Zidpetrolcons” contractul nr. 2 și anexa respectivă, potrivit căreia Societatea pe Acțiuni „Zidpetrolcons” se obligă să suporte toate cheltuielile necesare în obiectul de producere, situat pe str. Industrială 26. mun. Chișinău, ca viitor loc de bază a activității în comun, în termen de până la 01.07.2005, și anume suportarea cheltuielilor privind salariile și impozitele aferente plătite angajaților ÎMMR „Rocar” SRL pentru lucrările și serviciile executate la obiect, costul lucrărilor, utilajelor, instrumentelor, energiei și materialelor utilizate, proiectelor și serviciilor plătite de ÎMMR „Rocar” SRL, astfel acționând în detrimentul intereselor societăților menționate.

Drept rezultat, directorul ÎMMR „Rocar” SRL, Rotar Gheorghe, a adresat o cerere prealabilă întreprinderii SA „Zidpetrolcons” privind achitarea sumelor contractate în baza contractului nr. 2 din 18 ianuarie 2005.

La data de 02 martie 2007, ca răspuns la notificarea prealabilă adresată conducerii Societății pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, noul director al societăților în cauză îl informează, că societățile în cauză nu pot satisface pretențiile expuse în notificări din motivul incapacității de plată.

La data de 02 martie 2007 ÎMMR „Rocar” SRL în calitate de reclamant a acționat în Curtea de Apel Economică a Republicii Moldova cu cerere introductivă de intentare a procesului de insolvență la întreprinderile „Zidpetrolcons” și „Complecons”, suma datoriilor fiind stabilită 2272038,07 lei și 41037,97 lei respectiv.

Ca urmare, la data de 24 martie 2007, instanța de judecată a intentat procesul de insolvență față de întreprindea nominalizată numind administratorul procesului de insolvență.

Tot el, Troia Grigore, neavând careva atribuții de conducere a întreprinderii SA „Complecons”, unde cota de participare a statului în această întreprindere constituie 100% din capitalul social, adică nefiind persoană, care gestionează întreprindere comercială, responsabilă de activitatea economico-financiară a întreprinderii, neavând în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în

vederea exercitării funcțiilor de conducător în conformitate cu Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134- XIII din 02 aprilie 1997, a comis confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi în următoarele circumstanțe:

Inculpatul Troia Grigore în perioada anilor 2004 – 2005, exercitând funcția de director al Societății pe Acțiuni „Zidpetrolcons” a fost desemnat să participe la realizarea proiectelor privind Programele de gazificare a Republicii Moldova și Conservarea energiei pentru anii 2003 - 2010, realizării prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 1059 din 29.08.2003 privind aprobarea Programului Național de renovare și descentralizare a sistemelor de alimentare cu căldură a localităților din Republica Moldova, care prevedea utilizarea preponderentă a conductelor bitubulare, preizolate, amplasate fără canale, gata asamblate la fabrică.

În vederea realizării programelor nominalizate, Ministerul Energeticii al Republicii Moldova ca urmare a sondajelor și propunerilor selectate, a efectuat un studiu de fezabilitate privind posibilitățile tehnice, financiare și organizatorice privind producerea de echipamente necesare la modernizarea sistemelor de termoficare a sistemului locativ, organizarea centrelor de pregătire a cadrelor în ramura energetică și de consultanță tehnică, reparație și deservirea echipamentelor energetice.

Ca formă de realizare a celor stabilite a fost ideea fondării unei societăți cu răspunderea limitată, cu includerea în calitate de fondatori, Societățile pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, „Complecons”, Institutul de proiectare „Gaz-proiect” și ÎMMR „Rocar” SRL, ținând cont de posibilitățile tehnice ale fiecărui dintre viitorii fondatori. Societățile pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, „Complecons” urmau să acorde cu drept de folosință pentru perioada de funcționare a întreprinderii, încăperile de care dispuneau, amplasate pe adresa str. Industrială 26, mun. Chișinău. ÎMMR „Rocar” SRL urma să introducă în capitalul statutar al întreprinderii mixte două linii de fabricare a țevilor preizolate, echipate cu utilaj care permite producerea țevilor după normele europene și cele republicane, să introducă echipamente pentru termoizolări, utilaje de prelucrare a metalelor, mijloace de transport, mecanisme de încărcare-descărcare, strunguri de tâmplărie, utilaje de control și laborator și altele necesare pentru activitatea întreprinderii. Institutul de proiectare „Gaz-proiect” urma să introducă ca valori, diferite proiecte și altă proprietate intelectuală.

Astfel, la data de 06 iulie 2004, cu aprobarea Ministerului Energeticii al Republicii Moldova, între SA „Zidpetrolcons” în persoana directorului Troia Grigore având calitate de „Beneficiar” și ÎMMR „Rocar” SRL în persoana directorului Rotar Gheorghe, având calitate de „Antreprenor” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 3. Conform clauzelor contractului încheiat, „Antreprenorul ” pînă la data de 31 decembrie 2004 s-a obligat să execute și să

întrețină lucrările de construcție - montaj a liniilor de fabricare a țevilor preizolate, utilajului pentru conductele de gaz și dulapurilor de distribuire a energiei electrice, în sumă totală de 1800000 lei, cu forța de muncă proprie. La rândul său „Beneficiarul” s-a obligat să asigure acces liber la obiectul de construcție, supravegherea desfășurării lucrărilor, prin responsabili tehnici atestați.

Ulterior, nefiind director al SA „Complecons” a încheiat din numele societății „Complecons” contractul nr. 1 și anexa respectivă, potrivit căreia Societatea pe Acțiuni „Complecons” se obligă să suporte toate cheltuielile necesare în obiectul de producere, situat pe str. Industrială 26, mun. Chișinău, ca viitor loc de bază a activității în comun, în termen de până la 01.07.2005, și anume suportarea cheltuielilor privind salariile și impozitele aferente plătite, angajaților ÎMMR „Rocar” SRL pentru lucrările și serviciile executate la obiect, costul lucrărilor, utilajelor, instrumentelor, energiei și materialelor utilizate, proiectelor și serviciilor plătite de ÎMMR „Rocar” SRL, astfel acționând în detrimentul intereselor societăților menționate.

Drept rezultat, directorul ÎMMR „Rocar” SRL, Rotar Gheorghe, a adresat o cerere prealabilă întreprinderii SA „Complecons” privind achitarea sumelor contractate în baza contractului nr. 1 din 18 ianuarie 2005.

La data de 02 martie 2007, ca răspuns la notificarea prealabilă adresată către conducerea Societății pe Acțiuni „Complecons”, noul director al societăților în cauză îl informează că societățile în cauză nu pot satisface pretențiile expuse în notificări din motivul incapacității de plată.

La data de 02 martie 2007, ÎMMR „Rocar” SRL în calitate de reclamant a acționat în Curtea de Apel Economică a Republicii Moldova cu cerere introductivă de intentare a procesului de insolabilitate la întreprinderii „Complecons”, suma datoriilor fiind stabilită 41037,97 lei.

Ca urmare, la data de 24 martie 2007, instanța de judecată a intentat procesul de insolabilitate față de întreprinderea nominalizată numind administratorul procesului de insolabilitate.

Tot el, Troia Grigore, activând în funcția de director în baza procesului verbal a ședinței consiliului societății SA „Zidpetrolcons” nr. 1 din 29.01.1999, al Societăților pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, unde cota de participare a statului în această întreprindere constituie 88.25% din capitalul social, adică fiind persoană, care gestionează întreprindere comercială, responsabilă de activitatea economico-financiară a întreprinderii, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor de conducător în conformitate cu Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02 aprilie 1997, fiind obligat să dirijeze în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să acționeze în interesele societății, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative,

contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, și neavând careva atribuții de conducere a întreprinderii SA „Complecons”, unde cota de participare a statului în această întreprindere constituie 100% din capitalul social, adică nefiind persoană care gestionează întreprindere comercială, responsabilă de activitatea economico-financiară a întreprinderii, neavând în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor de conducător în conformitate cu Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, a comis cauzarea de daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere, în următoarele circumstanțe:

Inculpatul Troia Grigore în perioada anilor 2004 – 2005, exercitând funcția de director al Societăților pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, a fost desemnat să participe la realizarea proiectelor privind Programele de gazificare a Republicii Moldova și Conservarea energiei pentru anii 2003 - 2010, realizării prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 1059 din 29 august 2003 privind aprobarea Programului Național de renovare și descentralizare a sistemelor de alimentare cu căldură a localităților din Republica Moldova, care prevedea utilizarea preponderentă a conductelor bitubulare, preizolate, amplasate fără canale, gata asamblate la fabrică.

În vederea realizării Programelor nominalizate, Ministerul Energeticii al Republicii Moldova ca urmare a sondajelor și propunerilor selectate a efectuat un studiu de fezabilitate privind posibilitățile tehnice, financiare și organizatorice privind producerea de echipamente necesare la modernizarea sistemelor de termoficare a sistemului locative, organizarea centrelor de pregătire a cadrelor în ramura energetică și de consultanță tehnică, reparație și deservirea echipamentelor energetice.

Ca formă de realizare a celor stabilite a fost ideea fondării unei societăți cu răspunderea limitată, cu includerea în calitate de fondatori Societățile pe Acțiuni “Zidpetrolcons”, “Complecons”, Institutul de proiectare “Gaz-proiect” și ÎMMR “Rocar” SRL ținând cont de posibilitățile tehnice ale fiecărui dintre viitorii fondatori. Societățile pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, „Complecons” urmau să acorde cu drept de folosință pentru perioada de funcționare a întreprinderii, încăperile de care dispuneau, amplasate pe adresa str. Industrială 26, mun. Chișinău. ÎMMR „Rocar” SRL urma să introducă în capitalul statutar al întreprinderii mixte două linii de fabricare a țevilor preizolate echipate cu utilaj, care permite producerea țevilor după normele europene și cele republicane, să introducă echipamente pentru termoizolări, utilaje de prelucrare a metalelor, mijloace de transport, mecanisme de încărcare-descărcare, strunguri de tâmplărie, utilaje de control și laborator și altele necesare pentru activitatea întreprinderii. Institutul de proiectare „Gaz-proiect” urma să introducă ca valori diferite proiecte și altă proprietate intelectuală.

Astfel, la data de 06 iulie 2004 cu aprobarea Ministerului Energeticii al Republicii Moldova, între SA „Zidpetrolcons” în persoana directorului Troia Grigore având calitate de „Beneficiar” și ÎMMR „Rocar” SRL în persoana directorului Rotar Gheorghe având calitate de „Antreprenor” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 3. Conform clauzelor contractului încheiat, „Antreprenorul” pînă la 31.12.2004 s-a obligat să execute și se întrețină lucrările de construcție - montaj a liniilor de fabricare a țevilor preizolate, utilajului pentru conductele de gaz și dulapurilor de distribuire a energiei electrice, în sumă totală de 1800000 lei, cu forța de muncă proprie. La rândul său „Beneficiarul” s-a obligat să asigure acces liber la obiectul de construcție, supravegherea desfășurării lucrărilor, prin responsabili tehnici atestați.

Ulterior, directorul Societății pe Acțiuni „Zidpetrolcons”, Troia Grigore, acționând contrar prevederilor art. 73 alin. (3) a Legii privind Societățile pe Acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, care prevede, că *“persoana cu funcții de răspundere a societății este obligată se acționeze în interesele societății”*, la 18.01.2005 acționând în mod arbitrar, încălcând ordinea stabilită de realizare a încheiat din numele ambelor societăți contractele nr. 1 și 2 și anexele respective la ele, potrivit cărora Societățile pe Acțiuni „Zidpetrolcons” și „Complecons” se obligă să suporte toate cheltuielile necesare în obiectul de producere, situat pe str. Industrială 26, mun. Chișinău, ca viitor loc de bază a activității în comun, în termen de pînă la 01.07.2005 și anume suportarea cheltuielilor privind salariile și impozitele aferente plătite angajaților ÎMMR „Rocar” SRL pentru lucrările și serviciile executate la obiect, costul lucrărilor, utilajelor, instrumentelor, energiei și materialelor utilizate, proiectelor și serviciilor plătite de ÎMMR „Rocar” SRL, astfel acționând în detrimentul intereselor societăților menționate.

Drept rezultat, directorul ÎMMR „Rocar” SRL, Rotar Gheorghe, a adresat o cerere prealabilă întreprinderii SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons” privind achitarea sumelor contractate în baza contractelor nr. 1 și nr.2 din 18 ianuarie 2005.

La data de 02 martie 2007, ca răspuns la notificarea prealabilă adresată conducerii Societăților pe Acțiuni „Zidpetrolcons” și „Complecons”, noul director al societăților în cauză îl informează că societățile în cauză nu pot satisface pretențiile expuse în notificări din motivul incapacității de plată.

La data de 02 martie 2007 ÎMMR „Rocar” SRL, în calitate de reclamant a acționat în Curtea de Apel Economică a Republicii Moldova cu cerere introductivă de intentare a procesului de insolvență la întreprinderile „Zidpetrolcons” și „Complecons”, suma datoriilor fiind stabilită 2272038,07 lei și 41037,97 lei respectiv.

Ca urmare, la 24.03.2007 instanța de judecată a intentat procesul de insolabilitate față de întreprinderile nominalizate numind administratorul procesului de insolabilitate.

Necătînd la faptul că inculpatul Troia Grigore nu a recunoscut vina în faptele incriminate, instanța de apel a considerat că vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4), art. 361 alin. (1) și art. 352 alin. (3), lit. d) Cod Penal, este demonstrată integral prin următoarele probe administrate în cursul urmăririi penale, cercetate la examinarea cauzei în fond și reexamineate în cadrul judecării cauzei în apel și anume:

- declarațiile martorului Rotar Gheorghe, care fiind audiat în ședința instanței de fond a declarat că, activează în funcție de director la ÎMMR „Rocaró” SRL. În anul 2004 Ministerul Energetic a propus să organizeze o producere comună pentru fabricarea țevilor preizolate și a utilajelor necesare pentru gazoducte. La producere trebuia să participe două societăți pe acțiuni „Zidpetrolcons” și „Complecons”. Consiliul de conducere a societății pe acțiuni urma să facă fuziunea acestor două societăți, care se aflau într-o stare materială dificilă, aveau datoriile mari fiscale. ÎMMR „Rocaró” SRL a încheiat cu societățile pe acțiuni „Zidpetrolcons” și „Complecons” contracte de antrepriză și investire. Cheltuielile suportate nu i-au fost restituite, ca urmare, în anul 2007 ÎMMR „Rocaró” SRL s-a adresat cu acțiune în acest sens în instanța de judecată, drept urmare a durat procedura planului timp de trei ani. Martorul a confirmat faptul că contractele nr.1 și nr.2, împreună cu anexe din data de 18 ianuarie 2005, au fost semnate de el pe de o parte și de inculpatul Troia Grigore din partea societăților pe acțiuni „Zidpetrolcons” și „Complecons” (f.d. 158-159, vol.II);

- declarațiile martorului Dolma Mihail, care fiind audiat în ședința de judecată, a declarat că, în anul 2003 a fost numit în funcție de președinte al consiliului SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons”, a indicat că contractele nr. 1 și nr.2 din 18 ianuarie 2005 au fost semnate de Rotar Gheorghe din partea ÎMMR „Rocaró” SRL și inculpatul Troia Grigore în calitate de director al SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons”, ulterior avizate de el și aprobate de conducerea Ministerului (f.d. 164-165, vol.II);

- raportul de constatare tehnico-științifică nr. 277 din 23 octombrie 2009, prin care se constată că contractele nr. 1 și nr.2 din 18 ianuarie 2005 și anexele la acestea au fost semnate de către inculpatul Troia Grigore (f.d.55-59, vol.I);

- raportul de expertiză nr.329-330 din 10 septembrie 2010, prin care se constată că contractele nr. 1 și nr. 2 din 18 ianuarie 2005 și anexele la acestea au fost semnate de către inculpatul Troia Grigore (f.d.238- 244, vol.I);

- contractele nr. 1 și nr. 2 din 18 ianuarie 2005 și anexele la acestea, prin care se confirmă faptul că, în cazul în care în termen de pînă la data de 1 iulie 2005 nu va

fi constituită întreprinderea mixtă, toate cheltuielile suportate de ÎMMR „Rocaró” SRL vor fi restituite de întreprinderile „Zidpetrolcons” și „Complecons” în baza documentelor confirmative (f.d.75-78, vol. I);

- notificarea prealabilă din 27 februarie 2007, prin care se confirmă faptul că întreprinderile „Zidpetrolcons” și „Complecons” au datorii financiare față de ÎMMR „Rocaró” SRL acumulate în baza contractelor încheiate și se solicită stingerea lor în termen de 5 zile, în caz contrar va fi declanșată procedura de insolvabilitate (f.d. 137, vol.I);

- răspunsul directorului întreprinderilor „Zidpetrolcons” și „Complecons” din 02 martie 2007, prin care se confirmă faptul că întreprinderile în cauză nu pot satisface pretențiile financiare înaintate de ÎMMR „Rocaró” SRL (f.d. 138, vol.I.);

- hotărârea Curții de Apel Economică din 04 iunie 2007, prin care au fost validate creanțele creditorilor SA „Zidpetrolcons” în mărime de 166700 lei a salariiștilor și în mărime de 2272000 lei a ÎMMR „Rocaró” SRL (f.d. 165, vol.I).

Aferent probelor administrate în cursul urmării penale și în cadrul cercetării cauzei în instanța de fond, în cadrul ședinței instanței de apel au mai fost administrate și alte probe și anume:

- declarațiile martorului Maciura Radu, care fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel a relatat că a activat în întreprinderea în care a activat și inculpatul Troia Grigore în anul 2004, în calitate de contabil, Troia Grigore având calitatea de director. Martorul a menționat că în perioada în care a activat la SA „Zidpetrolcons”, Tăbăcaru Ștefan venea la Troia Grigore și din safeul lui Troia Grigore lua diferite acte, aceste fapte le-a observat anume în primăvara anului 2005. Nu cunoaște subiectul discuțiilor purtate de către Troia Grigore și Tăbăcaru Ștefan, dar superficial a înțeles că ei discutau despre careva rapoarte financiare.

- prin încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, s-a dispus efectuarea în cauza penală vizată a unei expertize grafologice, la demersul avocatului și a inculpatului Troia Grigore;

- conform raportului de expertiză judiciară nr. 1332-1333, din 04 septembrie 2015, s-au stabilit că:

- semnăturile de la rubricile „Director” SA „Complecons” din Contractul nr.1, din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Complecons” și Anexa nr. 1 la contractul dat (f.d.75,76, vol.I,), au fost executate de către Troia Grigore;

- semnăturile de la rubricile „Director” SA „Zidpetrolcons” din Contractul nr.2 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Zidpetrolcons” și Anexa nr. 1 la contractul dat (f.d.77,78, vol.I.), au fost executate de către Troia Grigore;

- semnăturile de la rubricile „Director” ÎM „Rocaró” SRL din Contractul nr. 1 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Complecons” și

Anexa nr. 1 la contractual dat (f.d.75,76, vol.I), au fost executate de către Rotar Gheorghe;

- semnăturile de la rubricile „Director” ÎM „Rocaró SRL” din contractual nr.2 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Zidpetrolcons” și anexa nr. 1 la contractual dat (f.d.77,78, vol.I), au fost executate de către Rotar Gheorghe;

- semnătura sub rubrica „Director” SA „Complecons” din Contractul nr. 1 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Complecons” (f.d.75, vol.I), a fost executată de către Dolma Mihail;

- semnătura sub rubrica „Director” SA „Zidpetrolcons” din Contractul nr.2 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Zidpetrolcons” (f.d.77, vol.I), a fost executată de către Dolma Mihail;

- înscrisul manuscris „Troia G” din rubrica „Director” SA „Complecons” din contractual nr. 1 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Complecons” și din anexa nr. 1 la contractual dat (f.d.75,76, vol.I), a fost executat de către Troia Grigore;

- înscrisul manuscris cu conținutul „Troia G” din rubrica „Director” SA „Complecons” din Contractul nr. 2 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Zidpetrolcons” și din Anexa nr. 1 la contractual dat (f.d.77,78, vol.I), a fost executat de către Troia Grigore;

- consecutivitatea executării semnăturilor din numele lui Troia Grigore în raport cu textele de tipar, din: contractual nr. 1 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Complecons” (f.d.75, vol.I); anexa nr. 1 la Contractul nr. 1 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Complecons” (f.d.76, vol. I); contractual nr.2 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Zidpetrolcons” (vol.I.f.d.77); anexa nr. 1 la Contractul nr.2 din 18 ianuarie 2005, încheiat între SC „Rocaró” SRL și SA „Zidpetrolcons” (f.d.78, vol.I) este următoarea: inițial au fost executate textele de tipar, ulterior au fost executate cele patru semnături din numele lui Troia Grigore (f.d. 122-138, vol.III).

Analizînd probele enunțate supra, instanța de apel a constatat vina inculpatului Troia Grigore de comiterea infracțiunilor de cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, infracțiune prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod Penal, fapta de confecționare și folosire documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, infracțiune prevăzută de norma art. 361 alin. (1) Cod Penal și acțiunea de samavolnicie, adică exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, soldate cu daune în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 352 alin. (3), lit. d) Cod Penal.

În acest context, instanța de apel a relevat că nu poate admite solicitarea acuzatorului de stat privind condamnarea lui Troia Grigore, în baza art. 361 alin. (2),

lit. d) Cod Penal, deoarece conform ordonanței de punere sub învinuire (f.d. 118-122, vol.II), acuzatorul de stat a dispus punerea lui Troia Grigore sub învinuire anume în baza art. 361 alin. (2), lit. d) Cod Penal și art. 196 alin. (4) și art. 352 alin. (3), lit. d) Cod Penal, însă în partea descriptivă a ordonanței de punere sub învinuire, acuzatorul de stat îi incriminează lui Troia Grigore Andrei, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod Penal.

În sensul acestei constatări instanța de apel a menționat și faptul că aceleași acțiuni sunt înaintate conform rechizitoriului (f.d.129-135, vol.II), iar procurorul nu a invocat și indicat o careva eroare mecanică.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată, în baza procesului-verbal (fără număr și dată), (f.d. 190-192, vol.II), procurorul, dispune ca în baza art. 260 și art. 249 Cod de procedură penală, să se considere o eroare materială inscripția art. 361 alin. (1) Cod penal și a considera corectă inscripția art. 362 alin. (2), lit. d) Cod penal și completarea „soldate cu daune în proporții mari intereselor publice”.

Astfel, instanța de apel cu privire la acest fapt a considerat că prima instanță eronat a dispus condamnarea inculpatului Troia Grigore în temeiul art. 361 alin. (2), lit. d) Cod Penal, fără a ține cont de faptul că actul privind corectarea și înlăturarea erorii, nu este un act care se încadrează conform art. 249 alin. (1) Cod de procedură penală, acesta din urmă inserând în sine un act procesual privind modificarea întregii învinuiri în sensul agravării pedepsei inculpatului, care la fel a fost dispus contrar prevederilor art. 326 Cod de procedură penală, or procedura de corectare a erorilor materiale nu admite și modificarea esenței actului corectat, după cum a făcut-o acuzatorul de stat, mai mult ca atât în procesul-verbal vizat nu se regăsesc careva mențiuni în care anume acte procesuale se dispune corectarea erorii vizate.

Totodată, instanța de apel a conchis în privința faptului că instanța de fond ar fi descris în sentință elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 335 Cod Penal, nu schimbă situația de fapt a lucrurilor, această eroare urmînd a fi corectată prin pronunțarea unei noi hotărîri în această parte, cu respectarea circumstanțelor de fapt constatate pe parcursul urmăririi penale și demonstrate în cadrul ședinței instanței de apel, în opinia instanței de apel lipsind careva împrejurări temeinice care ar pune la îndoială învinuirea înaintată lui Troia Grigore în temeiul art. 352 alin. (3) lit. d) Cod Penal.

La fel, instanța de apel nu a admis nici motivul invocat de către avocatul Bălănel Petru, precum că nu a fost stabilit scopul personal al inculpatului la semnarea contractelor nr. 1 din 18 ianuarie 2005 și anexa nr. 2 din 18 ianuarie 2005, or, pe parcursul cercetării judecătorești, s-a confirmat prin probele administrate faptul că contrar prevederilor art. 73 alin. (3) a Legii privind Societățile pe Acțiuni nr.1134-XIII din 02 aprilie 1997, care prevede, că *“persoana cu funcții de răspundere a societății este obligată se acționeze în interesele societății”*, la 18 ianuarie 2005,

acționând în mod arbitrar, încălcând ordinea stabilită de realizare a acestui drept, inculpatul a încheiat din numele societății „Zidpetrolcons” contractul nr. 2 și anexa respectivă, potrivit căreia Societatea pe Acțiuni „Zidpetrolcons” se obligă să suporte toate cheltuielile necesare în obiectul de producere, situat pe str. Industrială 26, mun. Chișinău, ca viitor loc de bază a activității în comun, în termen de până la 01 iulie 2005, și anume suportarea cheltuielilor privind salariile și impozitele aferente plătite angajaților ÎMMR „Rocar” SRL, pentru lucrările și serviciile executate la obiect, costul lucrărilor, utilajelor, instrumentelor, energiei și materialelor utilizate, proiectelor și serviciilor plătite de ÎMMR „Rocar” SRL, astfel acționând în detrimentul intereselor societăților menționate.

În cazul de față, instanța de apel a constatat că scopul urmărit de către inculpat a fost anume crearea unei situații și cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, fapta neconstituind o însușire, a bunurilor unei organizații de stat și anume a companiei SA „Zidpetrolcons”, pe care o și gestiona.

În același sens, instanța de apel a respins și argumentul avocatului precum că instanța de fond nu a ținut cont de răspunsul CCCEC nr. 03- 1/539 din 2009, conform căruia în urma reviziei tematice la SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons” și controlul reconvențional al ÎMMR „Rocar” SRL, pe perioada anilor 2004-2007, careva încălcări privind înstrăinarea patrimoniului societăților și achitarea datoriilor față de creditor, controlul nu a depistat, or, faptul dat contravine hotărârii Curții de Apel Economică din 04 iunie 2007, prin care au fost validate creanțele creditorilor SA „Zidpetrolcons” în mărime de 166700 lei a salariaților acesteia, în mărime de 2272000 lei a companiei ÎMMR „Rocar” SRL (f.d.165, vol.I).

Nu a fost admis nici motivul invocat de apărare precum că lipsește prejudiciul cauzat prin presupusele fapte incriminate inculpatului și că totodată lipsește partea vătămată în cauza penală, or, lipsa părții vătămate în cauza penală nu servește temei de a considera că în urma acțiunilor inculpatului nu a fost cauzat un careva prejudiciu, deoarece în cazul de față chiar dacă întreprinderea SA „Zidpetrolcons”, nu a fost recunoscută în calitate de parte vătămată, aceasta are calitatea în cadrul procedurii de insolvență intentate prin hotărârea Curții de Apel Economică din 04 iunie 2007, conform căreia s-a intentat procesul de insolvență și au fost validate creanțele creditorilor SA „Zidpetrolcons” în mărime de 166700 lei a salariaților acesteia, în mărime de 2272000 lei a companiei IMMR „Rocar” SRL.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a conchis că nu este clară nici afirmația apărării cu referință la aprecierea eronată a declarațiilor martorilor Dolma Mihail și Rotar Gheorghe precum și ignorarea faptului că organul de urmărire penală nu a atribuit o altă calitate lui Tăbăcaru Ștefan decât cea de martor, ca în cele din urmă, acuzarea să renunțe la audierea acestui martor, or, în sensul dat este de

remarcat că martorul Dolma Mihail a confirmat în ședința instanței de fond că contractele nr. 1 și nr.2 din 18 ianuarie 2005 au fost semnate de Rotar Gheorghe din partea ÎMMR „Rocaró” SRL și inculpatul Troia Grigore în calitate de director al SA „Zidpetrolcons” și SA „Complecons”, ulterior avizate de el și aprobate de conducerea Ministerului.

Făcînd referință la martorul Tăbăcaru Ștefan, instanța de apel a menționat că martorul dat nici nu a fost audiat în cadrul cercetării judecătorești, cu atît mai mult că este dreptul procurorului de a renunța la probele pe care le-a administrat spre cercetare în ședința de judecată.

În opinia instanței de apel, nu servește temei pentru achitarea inculpatului nici faptul că în cazul în care contractele în litigiu erau ilegale, urmau a fi declarate nule, sau reziliate, lucru care însă nu s-a făcut, or, organul de urmărire penală, cît și instanța de judecată nu sunt abilitate cu dreptul de a dispune nulitatea actelor procesuale a căror legalitate se impută că a fost atinsă, cu atît mai mult că înaintarea cerințelor privind rezilierea contractelor nr. 1 și nr.2 din 18 ianuarie 2005, urmează a fi cerută doar de către părțile contractante.

La fel, instanța de apel a constatat că este neclară și contradictorie și solicitarea apărării referitor la capătul de învinuire pe art. 361 alin. (2) lit. d) Cod Penal, prima instanță eronat a apreciat probele administrate, or, pe de o parte apelantul invocă lipsa de probe la capitolul dat, concluzie combătută integral, iar pe de altă parte, invocă necesitatea de a înceta procesul penal în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

În continuare, instanța de apel a menționat că deși vina inculpatului Troia Grigore de comiterea faptelor prevăzute de art. 196 alin. (4), art. 361 alin. (1) și art. 352 alin. (3), lit. d) Cod Penal, a fost demonstrată integral, procesul penal pornit în baza art. 196 alin. (4) și art. 361 alin. (1) Cod Penal, urmează a fi încetat, în virtutea existenței circumstanțelor, care exclud sau condiționează pornirea sau continuarea procesului penal.

La stabilirea pedepsei inculpatului în baza art. 352 alin. (3), lit. d) Cod Penal, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77, 90 Cod penal.

10. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, care indicînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu excluderea art.90 Cod penal, invocînd că:

- decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea individualizării pedepsei, fiind eronat aplicate prevederile art. 90 Cod penal;

- la emiterea deciziei instanța de apel a ignorat prevederile art. 61 Cod penal;

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stipulează că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției, precum și pct. 14 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „*Cu privire la practica judecării cauzelor în ordine de apel*”;

- constatarea eronată de către instanța de apel, privind oportunitatea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, nu poate substitui acel fapt că inculpatul Troia Grigore, în ambele instanțe a pledat nevinovat, ceea ce denotă că inculpatul a manifestat de la bun început o indiferență totală față de consecințele survenite și în astfel de împrejurări e evident că nu se va atinge scopul pedepsei penale, iar din comportamentul inculpatului nu se poate concluziona că acesta a conștientizat caracterul acțiunilor sale;

- la stabilirea pedepsei inculpatului Troia Grigore, instanța de apel urma să respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului;

- prin pronunțarea unei decizii de condamnare cu suspendarea executării pedepsei, pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume ca sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv-educativ;

- în privința inculpatului nu pot fi aplicate alte pedepse, decât închisoarea, unica și indiscutabila metodă de reeducare și corijare, este condamnarea acestuia la pedeapsă cu executare.

11. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărârea, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de

prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temei pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că *„hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”*.

În atare circumstanțe, luînd în considerație că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanța de apel și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Colegiul penal lărgit nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar va analiza motivele recurentului referitor la chestiunea motivării aplicării suspendării condiționate a pedepsei stabilite în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, de către instanța de apel, reținînd următoarele argumente.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată, deoarece hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare stabilite în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, precum și temeiul neinvocat de recurent, dar identificat de instanța de recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și anume că instanța de apel a individualizat pedeapsa contrar prevederilor legale.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel corect a constatat că vinovăția inculpatului Troia Grigore de comiterea infracțiunilor de cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, infracțiune prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod Penal, fapta de confecționare și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, infracțiune prevăzută de norma art. 361 alin. (1) Cod Penal și acțiunea de samavolnicie, adică exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, soldate cu daune în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 352 alin. (3), lit. d) Cod Penal, a fost dovedită prin cumulul de probe administrat la cauza penală, analizat prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal lărgit indică că constatarea instanței de apel din pct. 111, a deciziei instanței de apel, care la stabilirea pedepsei inculpatului, conducîndu-se de prevederile art. 61 alin. (1), 76, 77 Cod penal, a menționat că *„...în opinia instanței de apel, față de Troia Grigore Andrei, echitabil urmează a fi aplicată sancțiunea penală, sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, aceasta fiind coresponsătoare faptelor comise, totodată, avînd în vedere scopul legii penale, care indică asupra corectării și reeducării inculpatului...”*, contravine dispozițiilor art.

436 alin. (4) Cod de procedură penală, ce prevede expres că *„la rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă decât numai dacă hotărîrea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror sau în interesul părții vătămate din motivul că pedeapsa fixată era prea blîndă, sau în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă”*, or din materialele cauzei, se deduce că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2013, a fost casată doar în baza recursului ordinar declarat de către inculpatul Troia Grigore cu avocatul său Bălănel Petru (f.d. 86, vol. III), nefiind depuse careva recursuri ordinare de către procuror sau partea vătămată, în rezultat fiind dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, care la rîndul său, în temeiul articolului menționat, nu era în drept să aplice o pedeapsă mai aspră în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, decât pedeapsa cu închisoarea de 3 ani, aplicată inițial prin decizia instanței de apel din 25 noiembrie 2013.

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit constată că la adoptarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului Troia Grigore sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, instanța de apel a admis o eroare esențială de drept la individualizarea pedepsei, care a afectat soluția instanței, temei prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, fapt ce urmează a fi luat în considerare la adoptarea deciziei în cauză.

La fel, cu privire la constatarea instanței de apel din pct. 112 a deciziei sale, în care aceasta menționează că *„...Avînd în vedere aceste circumstanțe, instanța de judecată consideră rațional și echitabil de a aplica față de inculpatul Troia Grigore Andrei prevederile art. 90 CP RM și a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani, exprimîndu-se convingerea că prin comportament exemplar și muncă cinstită, inculpatul va îndreptăți încrederea ce i-a fost acordată de către instanța de judecată...”*, Colegiul penal lărgit atestă că este una generală, neconcretă și inadmisibilă, deoarece potrivit art. 90 Cod penal, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, motivînd obligatoriu condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective.

În cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgînd, în primul rînd, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvîrșită, iar în al doilea rînd, din persoana infractorului, care

trebuie studiată pentru a se putea constata dacă acesta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

La caz, potrivit materialelor cauzei rezultă că instanța de apel a dispus în temeiul art. 90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei închisorii de către inculpatul Troia Grigore pe un termen de probațiune de 2 ani. În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că această concluzie este greșită, or în rezultatul săvîrșirii de către inculpatul Troia Grigore a unei infracțiuni grave prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari, iar aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia nu va duce la realizarea scopului preventiv-educativ a legii penale.

Prin urmare, rejudecînd cauza, ținînd cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvîrșite care se califică ca una gavă, de urmările prejudiciabile care au fost cauzate – daune în proporții deosebit de mari, de personalitatea condamnatului, instanța de recurs conchide că în privința lui Troia Grigore, urmează a fi aplicată în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, pedeapsa de 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit specifică că, în speță, sunt respectate exigențele art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației condamnaților, menționîndu-se că urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei. Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „*condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată*”. În acest mod suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată a fi o problemă privind executarea pedepsei dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Astfel, se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea pedepsei.

Astfel, ținînd cont de recomandarea formulată de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție nr. 62 „*Cu privire la înțelesul sintagmei „dacă nu se agravează situația condamnatului” ce se conține în art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală*”, potrivit căreia: „*Ca agravare a situației condamnatului se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.*”, Colegiul penal lărgit invocă că excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecînd recursul, instanța admite recursul, casează hotărîrea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece nu

s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens.

12. În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul procurorului urmează a fi admis, cu casarea în partea stabilirii pedepsei în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, a sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 martie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, fiindcă s-au confirmat temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, sub aspectul că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare stabilite în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, precum și că instanța de apel a individualizat greșit pedeapsa, încălcând prevederile art. 436 alin. (4) Cod de procedură penală, la aplicarea pedepsei inculpatului în baza aceluiași articol.

13. Conducîndu-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, casează în partea stabilirii pedepsei sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 martie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe Troia Grigore Andrei, rejudecă cauza, pronunțând următoarea hotărâre.

Troia Grigore Andrei se consideră condamnat în baza art. 352 alin. (3) lit. (d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa – 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei se va calcula din momentul reținerii.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 iunie 2016.**

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin